

РОЛЯТА НА ПРИРОДАТА В ПОЕЗИЯТА НА НИКОЛА ВАПЦАРОВ

Речниците тълкуват като природа целия заобикалящ ни свят, във от човешката дейност. В установилата се представа за поезията на Никола Вапцаров, доминирана от социална и екзистенциална проблематика, присъствието и ролята на природата са оставали на заден план и наблюденията върху тези черти на поетиката му са сравнително немногобройни. Други страни на неговото творчество, неотделими от личността му на „огняроинтелигент“ и жертвал живота си антифашист за установяването на свободен и достоен за човека свят, са привличали основателно вече толкова десетилетия постоянен и многократно по-силен литературнокритически, литературноисторически и биографичен интерес у нас и в чужбина.

Поезията на Вапцаров изрази вродения и същевременно осъзнат, целенасочен стремеж на човека към щастие и изпълнен с надежда живот в условията на съвременната му мракобесническа епоха. Тя затваря в „клетка“ безбройните „неизвестни хора от фабрики и канцеларии“, впримчва ги в „капана“ на ежедневната съсипваща битка за хляба, отнема слънцето в очите на детето, епоха, най-зловещата в историята на човечеството с изстреблението на десетки милиони хора във войни, концентрационни лагери и репресии срещу собствените им народи от страна на тоталитарни режими. На тази епоха Вапцаров се противопостави с всичко, което притежава една творческа личност – живота и делото си. Той се ангажира в смъртноопасна конспиративна антифашистка дейност, за да дойде неговият разстрел на Софийското гарнизонно стрелбище на 23 юли 1942 г. и послесмъртният му живот в литературата, наложил го като един от големите световни поети, гордост за България. От него се възхищаваха Елюар, Куазимодо и десетки други творци от цял свят.

В художествения свят на Вапцаров на природата е отредена много важна роля. Тя присъства постоянно, с малки изключения, в неговите стихове, свидетелства за творческото му развитие до последните предсмъртни творби. Естествено, тази страна на поезията му не е оставала без внимание от страна на неговите изследователи през годините. Изтъквано е например присъствието на пролетта като символ, който организира и споява трите